rerum verarum· quas credere paruuli ꝑcipiuntur velut imperitiā deridere.

Apoſtolus. Cū eſſet rome in vinculis cōſtitutus ſcribit timotheo· monens eū· ne ꝑ eius abſentiam vel ꝑ paſſiones magiſtri tribulatōnib⁹ terreatur: vt teſtimoniū dn̄i erubeſcat· pro quo ipſe vſqꝫ ad mortem certauit· ſimul ⁊ de hereticis vitandis· atqꝫ his qui ſuas fabulas magis qꝫ dei predicant veritatem.

Paul⁹ iā a mūdo trāſiturus· item ſcribit a roma timotheo infirmitatibus ⁊ aduerſis fatigato· vt conſtāter laboret in gratia dei ſibi credita· exhortans eū ad martirium multis modiſ· ⁊ vt perſeueret in officio recte ꝑdicationis ⁊ ſancta operatōe. Et predicit qđ futurum ſit temporibꝫ nouiſſimis· ⁊ de ſuo obitu. Et ē intētio apoſtoli in hac epiſtola exhortari timotheū ad ſui officij diligentē executionem ⁊ ad palmā martirij· ⁊ quedam adhuc addere de epiſcopali officio.

C. I.

Paulus apoſtolus. Primo ſalutat· deinde grās agit de bono quod habet vbi ſuum ſcilicet vidēdi eum deſiderium oñ dit. Poſtea monꝫ ad predicandum ⁊ ad patientiā martirij ſuo exemplo ⁊ alijs modis. Inde dicit quales futuri ſunt in nouiſſimis diebus· tandem de tēpore reſolutionis ſuę inſtanti.

Per volūtatem dei. Nō meis meritis. Quaſi ſimilit̄ ⁊ tu gratis miſſus es· ⁊ idō ꝑdicāde gratię magis obnoxius

Gratias ago. Agit gratias de bono eius commendās fidei gratiā quę in ipſo chriſto eſt.

Gratias ago. Ꝙ habeā memoriam tui· i· ꝙ tā bon⁹ fuiſti· cuius ſemꝑ ſim memor. Hec ē ſapiēs exhortatio ad vlteriora.

Memor lacri. Fleuit enī a paulo dimiſſus· paratus cū eo ire ad oīa ꝑicula. Qđ ergo pñs habuit: abſens teneat, accipiēs etiā recordatōēꝫ fidei ꝗ

In Tē timotheo ſcribit de exhortatione martirij· ⁊ de omni regula veritatis· ⁊ quid futurum ſit tēporibus nouiſſimis· ⁊ de ſua paſſione. Scribit āt ei ab vrbe roma

Argumentū finit. Epiſtola pauli ad Timotheum ſecūda incipit·

C. I.

Paulus apo
Cui⁹ officij tu es particeps ꝑfice ergo debitū officij op⁹
In hoc ſis imitator
ſtolus chriſti iheſu
per voluntatem dei
non ſine ſpe premij ſed. pro hac promiſſione legittime certo· hanc meis ſequacibus promitto.
non
ſecundum promiſſionem vitę quę
huius· ſed. † ſcribit hanc epiſtolam
eſt in chriſto iheſu † timotheo filio
† donatio ſpirituſſancti qua miniſtri armantur.
remiſſio peccatorum.
chariſſimo. † Grā ⁊ miſericordia
tranquillitas mentis ⁊ prelibatio vite eterne
⁊ pax a deo patre· ⁊ chriſto iheſu
† quem tu ſequere.
domino noſtro. Gratias ago † deo
† edoctus. antiquis· abraam yſaac ⁊ iacob ꝗ verum deum vna fide coluerunt· quia vna fides vtrorumqꝫ ſcilicet antiquorū ⁊ modernorum iuſtorum.
meo cui ſeruio † a progenitoribus
ſic ſit ⁊ tua.
meis in conſcientia pura· ꝙ ſine in
termiſſione habeam tui memoriaꝫ
orans tibi maiora bona.
in orationibus meis nocte ac die:
quia meus viſus tua eſſet confirmatio ⁊ ſic qui gaudeo de te bono· iplerer gaudio de te perfecto· vnde ſubdit· vt gaud ⁊c.
deſiderans te videre. Memor la
crimarum tuarum: vt gaudio im
plear. Recordationem accipiens
† Non inuenticia vel fragiliſ
eius fidei quę eſt in te † non ficta.
Parentum eius ſinceritatem fidei memorat· vt fortiorem hunc faceret
Quę ⁊ habitauit primum in auia
tua loide· ⁊ matre tua eunice: cert⁹
† habitat eadē fides. ⁊ ideo ferueat qꝛ fidem habes· ⁊ talis fuiſti· ⁊ quia tales parentes.
ſuꝫ autē † ꝙ ⁊ in te. Propter quā
cauſam admoneo te: vt reſuſcites
epiſcopalem timore quaſi ſopitam a deo tibi collatam. que te mihi obeatre admonet
gratiam dei quę eſt in te per impo
† Moneo vt reſuſcites gratiā dei qđ vtiqꝫ potes dedit enim deus ſpiritum
ſitionem manuum mearum. † Nō
tibi vt mihi.
enim dedit nobis deus ſpiritum ti
† fortitudinis contra aduerſa que venit ex dilectione dei ⁊ proximi quaꝫ precedit ſobrietas. A ſūmo dono ad imum deſcēdit· id eſt· a dilectione ad ſobrietatem
moris· ſed † virtutis ⁊ dilectionis
† primo monuit non timere· ad quod valet virt⁹ hic non erubeſcere ad quod valet diſcretio ⁊ dilectio. Quaſi· quia dedit ſpiritum dilectionis ⁊ diſcretionis.
⁊ ſobrietatis. † Noli itaqꝫ erubeſce
Id eſt· crucifixum eſſe dn̄m· qꝛ ſurrexit.
† nec in hoc rubor eſt.
re teſtimoniū domini noſtri· † neqꝫ
† michi in predicando euāgelio crucis. vel ad honorem euangelij
me vinctū eius: ſed † collabora euā
quod potes † Et debes· quia ipſe eſt.
gelio ſecundum virtutem dei. † qui
precio ſanguinis nos interiori.
nos liberauit ⁊ vocauit vocatione
ſoli ſibi conuenienti † quia ad ſancta vocat
ſua † ſancta: non ſecundum opera
ſcđm qđ preuiderat per gratiā ꝗđē
noſtra· ſed ſecundum propoſitum
preuiſa dari ꝑ xp̄m
ſuum ⁊ gratiam quę data eſt nobiſ
in chriſto iheſu ante tempora ſecu
in completione.
laria. Manifeſtata eſt autēꝫ nunc
id eſt· predicatōnē chriſti illuminantē auditores
per illuminationem ſaluatoris no
chriſtus hec ē illa gratia
ſtri iheſu chriſti· qui deſtruxit qui
vtranqꝫ ſci icet anime et corporis.
in luce poſuit
dem mortem: illuminauit autem
· i · incorruptibilem vitam † Et hoc. · i · predicationem euangelij certe ꝗꝫ neceſſarium eſt euangelium.
vitam ⁊ incorruptōnem † per euan
quaſi immobilis.
gelium· in quo poſitus ſum ego ꝑ
nomen eſt actus † habens poteſtatem apoſtolicam quotidie docens gentes.
dicator † ⁊ apoſtoluſ ⁊ magiſter gē
oīa predico † que modo rome
tium. Ob quam cauſam etiaꝫ † hęc
ſuſtineo. id eſt· deficio vel erubeſco
patior: ſed non confundor. Scio
ꝙ deus eſſet vel mea commiſi
enim cui credidi: ⁊ certus ſum· qꝛ
† ſalutem meam quam ei commendaui· id eſt· i ſpe et fide illius collocaui euangelium quod ipſe mihi commēdauit· vel quod ego ei commiſi ſeruandum
potens eſt † depoſitum meuꝫ ſerua
† iudicij· ſ· vel deceſſ⁹ mei ſimiliter tu: habens formam ſa· ⁊c. per que potes cuſtodire
vſqꝫ.
re in † illum diem. Formā habēs
non a quocunqꝫ
ſanorum verborum· quę a me au
id eſt· habens bona verba cum fide et dilectiōe
† que eſt ſicut chriſtus inſtituit.
diſti † in fide ⁊ dilectōne † in chriſto
† officium tibi commiſſum diligenti executione.
iheſu· bonum † depoſitum cuſto
quod potes
di per ſpiritum ſanctum qui habi
in te vt in me idō opus ē vt cuſtodias
tat in nobis· Scis ei hoc ꝙ auerſi
† qui a me auerſi· id eſt· qui receſſerunt a me modo ſunt in aſia.
ſunt a me omnes † qui in aſia ſunt:

te etiā ꝯmoneat· cū etiam in ſc̄is fuerit firma

Propter quā cauſam. Cōmendata fide illi⁹ ad eā ſine timore ⁊ erubeſcentia ꝑdicandā exhortat̄.

Timoris. Quo turbat⁹ petr⁹ negauit chriſtum. Vn̄. Nolite timere eos ꝗ oc· c· hui⁹ timoris n̄ accepi⁹ ſpm̄ ſꝫ illi⁹ de quo dn̄s ait: Eum time· qui pōt corpus ⁊ aīaꝫ perdere ī gehennam. Spūs enim ſanctus dat timorē nō mundi. ſꝫ dī ꝗ pōt perdere ī gehennā ignis

Sed virtutis et dile· ⁊c. Prepoſtere. Quia ex ſobrietate dilectō· ⁊ deīceps virtus. Quia talē ſpiritū· ergo noli.

Noli itaqꝫ erubeſce. Conſtantiam habendam docet nec erubeſcēdū eē ī profeſſiōe. Nō eſt ei vt erubeſcat̄ in ea· qꝛ ſi hō viſus ē xp̄s· geſtis tn̄ apparuit de⁹· etſi crucifixus eſt· reſurrexit tn̄ a mortuis· ⁊ multiſ vidētibꝫ· ſuſcipiēte eū nube in celū aſcendit. Vbi ꝫ putat̄ infirmitas· ibi apparet potētia

Qui nos liberauit. Vicē reddere liberanti ꝯuenit. Cui⁹ cū beneficijs digne reſpōdere nō valem⁹ vel legatōēꝫ ei⁹ fideliter et inſtanter agam⁹

Qui deſt· quidē mor· Et iō mors n̄ eſt timēda ꝑ fide xp̄i

Illuminauit aut ⁊c per euang. ⁊c. Quo hꝫ ſpectēt: ibi apit· formā habēs.

Per euangeli. Oñdit vitā incorruptibilē· ꝗ prī⁹ ignota erat cui⁹ euāgelij ꝑdicator eſt paulus.

In quo poſi· ⁊c. Hic ſuo exēplo hortat̄

Scio cui cui ⁊c. Q· iō nō ꝯfūdor· i· deficio· vel n̄ fruſtra patior· qꝛ ꝓmiſit ⁊ verax ē· ⁊ potēs· ⁊ iō credidi illū ipm̄ ꝗ mihi reddet

Quia potens eſt de· m· ſer. Spe ⁊ magnificētia ſaluatoriſ ſecur⁹ ē qꝛ qđ ꝯmēdet illi ī tuto ē. Illi āt cōmēdat ſalutē ſuā· vt hꝫ ꝑ illo patiēs ſalutē inueniat penes illū cū cepit iudicare· vt puniēs īfideles iſtū dignū etna vita ꝓnūciet

Forma habēs. Hic oñdit quo de ſe ꝑdicta ſpectēt· Q· ita laboro

in iſto officio mihi cre
dito. Similiter et tu
formā habēs ꝛc.
¶ Aliqui libri habēt
Formam habe. Et ſe
cundum hoc ſic conti
nua litteraꝫ. Q. colla
bora in euangelio. qd
vt recte facias: habe
for. ꝛc. nō mutatur ſē
tētia. Cuſtodi bo. de
po. nec hic mutatur ſē
ſus.
¶ Ex quibus eſt
phile. et herm. ꝛc.
Simulatę cum eo fue
runt. vt calumniaꝫ in
uenirent. ſed poſtq̄ vi
derūt ſe manifeſtatos
receſſerāt ab eo.

¶ C. II.

Nemo militans
Si autem bon⁹ miles
eſſe vis. Non implices
te. ſ. quia nemo.
¶ Nemo ꝛc. Noticia
interna nequaq̄ ꝯſpi
citur. niſi a terrena im
plicatione ceſſetur.
¶ Negociis ſecu
laribus. Negocia ſe
cularia ſunt cuꝫ anim⁹
occupat̃ cura colligen
dę pecunię ſine labore
corporis. vt negociato
res ⁊ hmōi. qd ne iſte
faceret. qꝛ infirmus la
borare non poterat: ꝓ
hibet. ⁊ quaſi quereret
vñ ergo viuam? Sub
dit. Laborātē agrico
lam
¶ Nam et qui cer
tat. Jdo labora ſicut
bonus. m. vel ideo ne
mo ſe implicet neg. ſę.
quia non aliter dat̃ co
rona niſi legitime mili
tet. vt in agone fit.
¶ Laborātem a
gricolam. Quaſi il
le quereret vñ ḡ viuaꝫ
cum fodere nō poſſim
mēdicare confundar.
Subdit. Laborantē
agric. ꝛc. Quaſi ⁊ ſi n̄
implices te negocijs ſę
cularibus. eſt tñ vnde
viuere poſſis. quia op
tet ꝛc.
¶ Laborātem a
gricolam. Jd eſt. p̄
dicatorem qui in agro
ecclę ligone verbi di ex
colit corda auditoꝝ.

ſ a quib⁹ maxime eſt tibi cauēdū
ex quibus eſt philetus ⁊ hermoge
ſ. Q. illi receſſerunt a me ſ Sed
nes. Det miſericordiam deus ho
ſ aſiani. hūc imitare †ſ familie.
neſifori †domui. quia ſępe me refri
ſ miniſtrando michi neceſſaria † ſ vel erumnam meam
gerauit: ⁊ †cathenam meam non
ſ ſicut hi qui receſſerunt.
erubuit. ſed cum romam veniſſeꝫ.
ſ vt liceret ei ad me ingredi ſ ⁊ iō.
ſollicite me quęſiuit: ⁊ inuenit. Det
ſ pater
illi domin⁹ inuenire miſericordiā
ſ filio ſ iudicij ſ non ſo
a domino ī illa die. Et quāta ephe
lum rome† ſ alijs pluribus. vel q̄ hic. ſ qui ade
ras.
ſi miniſtrauit mihi: †meli⁹ tu noſti.

¶ C. II.

ſ quia illi auerſi. ⁊ exemplo huius.
Tu ergo fili
† ſ fidei ⁊ ſapiētie. ſ in te ſeruanda. ⁊ alijs annuncianda.
mi confortare † in gratia que eſt in
ſ ⁊ coadiutores conſtitue
chriſto iheſu. Et quę audiſti a me
ſ per prophetas confirmata
per multos teſtes. hęc commenda
ſ ſane fidei† ſ vita ⁊ ſcientia ⁊ facundia.
fidelibus hominibus: †qui idonei
† ſ in predicando euangelio contra hoſtes fidei.
ſ ⁊ tuipſe
erūt ⁊ alios docere. †Labora ſicut
bonus miles in chriſto iheſu. Ne
ſ diffinitio boni militis † ſ in ſpiritualibus ⁊ ſ q̄ non poteſt diuidi duobus contrarijs ſeruis. ſicut nemo poteſt ſeruire duob⁹ dominis ⁊ ſ q̄buſlibet vel vt mercatuꝫ faciens de ſpiritualibus carnalia querat.
mo †militans ⁊ deo īplicat ſe ⁊ nego
cijs ſęcularibus: vt ei placeat cui ſe
ſ id eſt. deuouit. ⁊ per preterita ꝓbabilem oſtēdit in electione ſ quolibet
probauit. Nam ⁊ qui certat ī †ago
† ſ quia nemo. niſi ab omnibus que illum agonē impedire poſſunt abſtineat. ⁊ ſ pro vt expetit lex agonis ſcilicet nudus.
ne †non coronabitur: niſi qui ⁊ legi
† ſ quamuis ita moneam laborare. non tamē rē uas de opere tuo. quia infirmus ⁊ min⁹ ſufficeres verbo dei.
time certauerit. † Laborantem agri
colam oportet primum de fructib⁹
† ſ Etſi video contraria. ⁊ contra quod ipe facio dicere. diſcerne quid quare dicitur. quia tu infirmus. mihi de acceptione ſcandalum ſ qd po
percipere. † Intellige quę dico: Da
tes † ſ non ſolum in his.
bit enim tibi dñs. in †omnibus in

† ſ ⁊ vt legitime certes: memor eſto reſurrectōnis
tellectum. † Memor eſto dominuꝫ
iheſum chriſtum reſurrexiſſe a mor
† ſ natum ſ progenie ⁊ ſ predicationem meā ſ ⁊ ſi peruerſi negent
tuis † ex ſemine dauid ⁊ ſecundum
† ſ euangelio predicando ⁊ ſ ſic ⁊ tu facias
euangelium meum. †in quo ⁊ labo
ſ habitus
ro vſq̄ ad vincula quaſi male ope
ſ etſi corpus
rans: ſed verbum dei non eſt alli
† ſ. i. pro euangelio. vel quia memor ſum chriſtū reſurrexiſſe. ſ incommoda.
gatum. † Ideo omnia ſuſtineo ꝓ
ſ Etſi omnibus non proſim ſ mecū ſ aīe
pter electos: vt ⁊ ipſi ſalutem con
ſ hic† ſ id eſt per chriſtum preſtatur
ſequantur. †quę eſt in chriſto ihe
ſ que poſt hanc vitam dabitur† ſ verus
ſu cum gloria cęleſti. † Fidelis ſer
† ſ mūdo vel peccatis. in baptiſmo ſicut chriſtus veteri homini
mo. † Nam ſi commortui ſumus: ⁊
ſ id eſt. cum illo viuemus in vita eterna† ſ p chriſto tribulationes ⁊ paſſiones.
conuiuemus. †ſi ſuſtinemus: ⁊ con
ſ cum illo in eterna beatitudine. Et hoc eſt q̄ ait Nam ſi ꝛc.† ſ eum coram hominibus ſ hoc ē contrarium illi. qui me confeſſus fuerit coram hominibus confitebor ⁊ ego eum coram patre meo
regnabimus. †ſi negauerim⁹: ⁊ ipe
ſ Coram patre dicens: Neſcio vos. † ſ q̄ puniat malos ſtulte confiſi de miſericordia.
negabit nos. ſi non †credimus: ille
ſ in dictis ſuis. Et in eo etiam quod dixit. Qui n̄ crediderit condemnabitur. † ſ qui eſt veritas. qd faceret. ſi dicta ſua non impleret
fidelis permanet. †negare ſeipſum
† ſ alios tibi cōmiſſos. ſ vel neo ⁊ ſ teſtem deo inuocans.
non poteſt. Hęc† commone: ⁊ teſti
ſ Sed.
ficans coram deo. Noli verbis cō
† ſ contentio nihil poteſt niſi ſubuertere. dum verboſus par vel ſuperior. videtur catholico ſ vel ē
tendere. † Ad nihil enim vtile contē
ditur: niſi ad ſubuerſionem audiē
ſ propter te† ſ propter proximum ſ in conſpectu hominuꝫ vel tuorū
tium. Sollicite cura teipſum †ꝓba
† ſ in operibus vite agendis.
bilem exhibere deo: †operarium in
ſ qui non erubeſcat euangelium vel non deficiat. † ſ Secundum competentiam ſingulorum vt altis ſpiritualia. lac diſtribuat paruulis
confuſibilem. †recte tractanteꝫ ver
ſ verba ſ vt hereſes.
bum veritatis. Prophana autem
ſ ſine fructu. ⁊ ſi n̄ ita mala. † ſ quia aliquibus audita nocent.
⁊ vaniloquia deuita. † Multum ei
ſ efficacia ſunt† ſ contra cultum dei. ⁊ ſ a paruo ad maius paulatim tendunt que ſana ſunt corrū pendo ⁊ ita ad impietatem trahendo.
proficiunt †ad impietatē: ⁊ ⁊ ſermo

cet. vel tanq̄ gregem
paſcit. Non eſt enim
mendicitas: ſed pote
ſtas. Timotheus autē
tantę abſtinentię fuit
q̄ etiam a licitis ſe tem
perans exemplo pauli
volebat viuerę de la
bore manuum. cuꝫ do
minus decreuerit. vt
qui euangelium annū
ciat. de euangelio vi
uat.
¶ Memor eſto.
Vel labora ſicut ego
⁊ hoc ſpe vite ęternę.
Nā memor eſto. Hęc
non propter timothe
um memorat: ſed pro
pter hereticos quos ꝓ
uidit futuros ⁊ iſta ne
gaturos
¶ Quaſi male o
perans. Hic contu
meliam notat quę ei ī
gerebatur
¶ Sed verbū dei
ꝛc. Q. licꝫ ego ſim al
ligatus corpore. tamē
verbum dei non eſt al
ligatum. quia ⁊ ſermo
ne pręſentes ⁊ litteris
abſentes docere nō ceſ
ſo.
¶ Salutē ꝛc cū glo
ria ꝛc. Quaſi vt hic
conſequantur ſaluteꝫ
iuſtificationis. ⁊ poſt
hanc vitam gloriā cę
leſtem.
¶ Fidelis ſermo
Eſt iſte. q̄ conſequent̃
ſalutem ⁊ gloriā. Nā
⁊ mortui mundo ſicut
chriſtus veteri homini
⁊ ſuſtinentes. id ē. mar
tires.
¶ Vel vt ſuſtineas:
memor eſto chriſtum
reſurrexiſſe. Nam ſi
cōmortui. Jn ipſa
morte. Etſi ſuſtine
mus. Jn paſſione.
Cōuiuemus. ⁊ cō
regna. ꝛc. ⁊ hic ſermo
fidelis eſt.
¶ Negare ſeip
ſum ꝛc. Hoc q̄ ſeip
ſuꝫ negare non poteſt
laus eſt voluntatis di
uinę. Sicut q̄ quidaꝫ
nō poſſunt credere cul
pa eſt voluntatis hu
manę.
¶ Hęc commone

Primū perci. i. ſumere. De fructibus. i. neceſſaria ab auditoribus. qꝛ dignus eſt operarius mercede ſua. vt agricola vel vinitor primos fructus laboris ſui degustat: ita apoſtolus prius iubet euꝫ ſumere qui primus eſt ⁊ ſic ceteris diſtribuere. Primo enim debet ille ſuā neceſſitatem implere ex his quę accepit. ⁊ poſt alijs de his quę ſuperſunt miniſtrare. Caſtum itaq̄ euangeliſtam non ad hoc euangeliſantem vt euangelium vendat ſecurum facit. ⁊ vult vt intelligat. q̄ neceſſaria ſibi licet ſumere ab eis in quibus deo militat. ⁊ quos tanquam cultor vineam exer

Hęc predicta. vt patiaris cōmoneo te. vel hęc commone tuos.
¶ Ad nihil enim vtile ꝛc. Contentio minus ſtabilitis ſępe generat ſcrupulum. Solent enim in contentione talia opponi. elimato maliuolentię argumento. vt moueant animos inſipientium fratrum. Nec poteſt eſſe quin contentio extorqueat aliquid quod dicatur contra conſcientiam. vt intus in animo perdat. ⁊ foris victor accedat. Nemo enim patitur ſe vinci. licet ſciat vera eſſe. quę audit. Collatio ergo inter dei ſeruos eſſe debet. non altercatio.

Ex quibus ē hym. et phi. ⁊c. Horum prodidit nomina. vt ab his ſpecialiter caueat. quos ⁊ prophanos ⁊ impios deſignat ⁊ errātes a veritate.

Dicētes reſurrectionem iā fac. ⁊c. Vel ita vt de reſurrectione animę intelligatur. Duę enim ſunt reſurrectiones. prima eſt quę fit in anima per fidem. quando qui mortuus erat in infidelitate ⁊ in alijs peccatis ꝑ fidem ⁊ baptiſmum viuificatur. vñ qui crediderit in me. tranſibit de morte ad vitā. Altera quę erit corꝑum. q̄ erit in die iudicij. De illa reſurrectōe quę fit in anima per fidez loquitur hic apl's cuz ait: dicētes reſurrectōnem mētium .ſ. eſſe factā in baptiſmo. ⁊ in fide nullam reſurrectonē corꝑm futurā. Oēs ſectę quę religionem ꝓmittūt. concedāt reſurrectionē mētiū in fide Aliter enim non viderentur audiendi. Volentes ḡ credi ſibi. oēs etiā qui inſtituerūt alicuius falſę religiōis ſectam. negare iſtā reſurrectionem mentiū non potuerunt: oēs de illa cōſenſerūt. Sʒ corꝑm reſurrectōnez multi negauerūt. ſicut iſti quos noīat aplus.

Cognouit dominus .i. amat ⁊ defendit pręſcitos ſuos. i quo notat pręſcientia qua quos pręſciuit futuros eſſe conformes imaginis filij ſui .i. predeſtinauit vocauit iuſtificauit glorificauit. Numer⁹ taliū eſt ort⁹ concluſus fons ſignatus. pute⁹ aquę viuę. paradiſus cum pomorū fructib⁹ Ex hoc numero quidaʒ ſpūaliter viuūt. ⁊ ſupeminentē viam charitatis ingrediūtur. Quidā vero adhuc carnales profect⁹ ſuos inſtanter exercēt ⁊ vt in cibos ſpūaliuʒ fiant ydonei. ſanctoꝝ myſterioꝝ lacte nutriūtur. ⁊ quę ī prauis moribus ꝑpſari etiaʒ iudicio manifeſta ſunt. in dei timore vitant. ⁊ regulā fidei diligent inq̄ſitaʒ firmiter tenent. ⁊ ſi ab ea deuiēt. cito autoritate catholica corrigūtur q̄uis in eius verbis ꝓ ſenſu carnali varijs adhuc fantaſmatū ꝯcurſib⁹ fluctuent. Sūt ⁊ ex eo numero q̇dā. q̇ adhuc neq̄ter viuūt. aut etiā in hereſib⁹. vel in gētiliū ſupſtitōib⁹ iacēt. ⁊ tñ etiā illic nouit dñs qui ſūt ei⁹. Nā in illa ineffabili pręſcīa dei. multi q̇ foris vidētur. intus ſūt. Ex illis ḡ oibus. q̇ vt ita dicā intrīſec⁹ ⁊ in occulto intus ſunt .i. q̇s nouit dñs. nemo in ęternā dānatōez ſeducit. Nouit enī dñs qui ſunt eius. Nondum enim apparuit iudicium. ſ; iam factū eſt in noticia dei. Nouit enī qui ꝑmaneant ad coronam. ⁊ q̇ ad flamā. nouit triticū ⁊ paleā. Deinde alterā ꝑtem ſignaculi ponit de libro eſayę ſubdens. Et diſcedit ab iniqui. ⁊c.

Diſcedit. Iſaias videns in hoīe liberꝝ arbitriū. ita admonet. diſcedere ab iniquitate. ⁊ ꝑ hęc duo ꝙ homo libero arbitrio diſcedit ab iniq̄tate. ⁊ deus pręſcitū munit: apparet hoſtib⁹ ⁊ amicis ꝙ ipē ſit dei. hⁱ ē ſignaculū.

Vaſa aurea et ar. et lig. Sicut enī vaſa lignea ⁊ fictilia valent vt purgentur aurea ⁊ argentea. Sic mali proſunt ad profectum bonoꝝ. Et ſicut illa fracta extra domū eijciuntur. ⁊ alia vaſa fracta ſtudio reponūtur ita mali mortui in tenebras exteriores. boni vero in vita ęterna collocabūtur. Magna ḡ domus eccleſia in qua ſunt vaſa aurea ⁊ argentea .i. boni ⁊ fideles ⁊ ſancti dei hⁱ vbiq̄ʒ diſperſi ⁊ ſpūali vnitate deuicti. in eadem cōmunione ſacramentoꝝ degentes. Et vaſa lignea ⁊ fic .i. illi qui ſunt ī domo vt non ſint ī compage domus. nec in ſocietate pacifica ⁊ tamen adhuc corpore ſimul cum bonis Nā ante tꝑus vltimę ſeꝑatōis nullo modo ꝓpter ꝯmixtionē malorum recedēdum eſt ab vnitate eccleſię: vt an̄ ventilatōem areę ſimt ſint triticum ⁊ ʒiʒania grana ⁊ paleę. q̄ non ꝯceſſit dñs aplis ʒiʒania a tritico ſepare. q̇s ḡ hoc audeat?

Ecce per vaſa aurea ⁊ argentea ītelliguntur boni ⁊ electi. ⁊ ipſi q̇dē ſunt vaſa ī honorē. q̄ ad honorē glorię patrię cęleſtis ſubleuant Per vaſa lignea ⁊ fictilia ītelligunt ficti ⁊ reprobi. ⁊ ipſi q̇deʒ ſunt vaſa ī cōtumeliam. q̄ demergūtur in ſupplicium damnatōis. Vl ꝑ vaſa aurea ⁊ argentea ītelligūtur oēs boni. ſiue qui ad tēp⁹ ſūt ſiue pſeuerātes. ꝑ vaſa lignea ⁊ fictilia intelligūtur oēs mali. ſiue q̇ ad tꝑs ſūt mali ſiue ꝑtinaces. Et de vtriſq̄ʒ q̄dā ſunt ī honorē. q̇a de bonis ⁊ de mal' qui dā ſunt electi ad gl'iaʒ ⁊ ſimiliter de vtriſq̄ʒ q̄dā ſūt in ꝯtumeliā. q̄ ⁊ de bonis ⁊ de malis q̇dā ſunt reprobi.

Stultas autem Non omnes queſtiones vitandę. ſed inutiles ⁊ ſine diſciplina.

Seruū autem domini non oportet litigare ⁊c. Satis obſtrepūt contradicentes. Ne ergo ſeruus dei ſibi obſtrepat ſtudio altercādi; nec deeſſe voluit nos fratrum correctōi; nec ſtudere certamī. Multi enim homines cuʒ a ſomno excitantur litigare volunt. aut rurſus dormire cum litigare prohibentur.

Nequādo det deus illis penitētiam. Non prodeſt correptō niſi ſupernus medicus reſpiciat .i. niſi faciat. vt peccati ſui quenq̄ʒ peniteat Quę penitentia pudore ⁊ timore diſplicendi alijs interdum impedit: dum plus delectat hominē aliorum exiſtimatō q̄ʒ iuſticia qua ſe quiſq̄ʒ humiliat penitendo. Ideoq̄ʒ non ſolum cum agitur penitentia. verū etiaʒ vt agatur dei miſericordia neceſſaria eſt. vt cū petrus amare fleret reſpexit eū dñs Et iō apl's hic dicit. Det illis deus penitentiā ⁊c.

C. III.

Seipſos amantes. Non dñm vt petrus qui ter interrogatus a domino. ter profeſſus eſt ſe cuʒ diligere dicens. Tu ſcis quia amo te. vñ et dominus ei oues paſcendas credidit. quia in paſcendis ouibus vera monſtratur dilectio. ſi quis ibi non querit ſua. ſed quę chriſti ſunt. Ex eo autem

† ſ vt ab his ſpecialiter caueat
eorum vt cancer ſerpit. † Ex quib⁹
† ſ in qua olim fuerūt ſ ideo adhuc eis creditur. vnde magis noxij
eſt hymeneus ⁊ philetus † qui a ve
† ſ occaſione illorum verborum multa corpora ſanctorum qui dorm. ſur. ¦ ſ vel in baptiſmo
ritate exciderunt. † dicentes ¦ reſur
ſ vt nō ſꝑetur alia ſ ⁊ iō vitandi
rectionem iā factā: ⁊ ſubuerterūt
† ſ ⁊ ideo non pro eis deſperanduʒ.
quorundam fidem. Sed † firmum
ſ .i. illi quos deus elegit ⁊ immobiliter in fide fundauit † ſ qui perit: inde non erat.
fundamentum dei † ſtat. habens ſi
ſ In ſignum. amicis vt accedant. inimicis vt territi fugiant. vel hoc habent menti impreſſum. vel ſignati ſunt hoc ſigno
gnaculum hoc. Cognouit domin⁹
ſ vel dat † ſ etſi non ab iniquis. q̇b⁹ mixtus
qui ſunt eius: ⁊ diſcedit ab † iniqui
ſ vel inuocat ſ vere
tate omnis qui nominat nomē do
† ſ quidam ſunt ſubuerſi. quidam ſignati. ſed nō mirum ¦ ſ in eccleſia ſunt ſimul modo.
mini. † In magna auteʒ ¦ domo nō
† ſ Id eſt. boni ſ dei diſpenſationes recipientes
ſolum ſunt † vaſa aurea ⁊ argentea
† ſ Que etſi ad contumeliam lignea. tamen honeſtis ad purgationem. vel quedam de vtriſq̄ʒ in honorem. quedam in contumeliam. ſ .i. mali
ſed ⁊ † lignea et fictilia: ⁊ quędam
ſ Id eſt. boni qui purgantur per malos. † ſ mali qui ſunt ad purgatorium bonorum.
quidem in honorem: † quędam au
ſ ⁊ q̄ alterū hoꝝ ē.
tem in contumeliaʒ. Si quis ergo
ſ recedendo ab iniquitate eorū non ab eis † ſ qui in contumeliaʒ ¦ ſ Quaſi. non perit propter hoc ꝙ cum illis eſt corpore ſ grē dei
emundauerit ſe ab † iſtis ¦ erit vas
ſ mundum ſ fide ⁊ operibus.
ſ alios ac
in honorem ſanctificatum: ⁊ vtile
quirendo
domino. ad omne opus bonuʒ pa
† ſ prophana aliorum ⁊ inania deuita. in te vero iuuenilia deſideria fuge. ſcilicet luxuriam immundiciam ⁊c.
ratum. † Iuuenilia autem deſideri
ſ in iudicio ſ veraʒ
a fuge. ſectare vo iuſticiā: fidē ſpe
ſ vel caſtitatem ſ dei ⁊ proximi ¦ ſ quietē † ſ cuʒ fidelibus. ſ vel omnia hec ſectare. ſicut hi qui inuocant dom. nū pura conſcientia
charitatem: ⁊ ¦ pacem † cum his qui
inuocant nomen domini de corde
† ſ hec ſectare ſ inutiles ¦ ſ Et ſi non ſtulte. in q̇bus tamen non eſt profectus diſcipline vel ſciētie
puro. ¦ Stultas autem ¦ ⁊ ſine diſ
ciplina queſtiones deuita. ſciens
ſ non edificationem.
ꝙ generant lites. Seruum autem
ſ tēp⁹ litib⁹ expēdere
domini nō oportet litigare. ſed mā
ſ tractabilem † ſ etiam malos. vt attrahat. ¦ ſ q̇ facile doceat vel doceatur ſi opus eſt in aliquo
ſuetum eſſe † ad omnes. ¦ docibileʒ
ſ quelibet aduerſa † ſ mentis lenitate ¦ ſ non eſt ceſſandum a correctione erroris alterius.
patientem. cum † modeſtia ¦ corripi
entem eos qui reſiſtunt veritati.
ſ pro vt. vel ſi aliquando ſ aliter non prodeſt correctio.
Nequando det illis deus peniten
† ſ quam modo impugnant.
tiam ad cognoſcendam † veritateʒ
ſ ⁊ cognita: redeant ad bonum
⁊ reſipiſcant a dyaboli laqueis: a
ſ extra patriā ſ non modo ligantur
quo captiui tenentur ad ipſius vo
ſ exequendam.
luntatem.

C. III.

ſ dixi prophana ⁊ ſtulta deuitā. hoc autem ſciendum eſt ad ipſa vitanda.
Hoc auteʒ ſci
ſ ſanctis
to. ꝙ in nouiſſimis diebus inſta
ſ vel ſeua † ſ id eſt. q̄. ¦ ſ hec es cauſa periculi
bunt tempora periculoſa. † ⁊ ¦ erūt
† ſ Inde hec omnia oriuntur que ſequūtur ſ nō deum vt petrus. ſ pecunię
homines † ſeipſos amantes. cupi
ſ ad dominium † ſ de honorib⁹ ſibi īpenſis ¦ ſ in deum. per hereſes ¦ ſ carnalibus vel ſpiritualib⁹.
di. elati. † ſupbi. ¦ blaſſemi. ¦ ꝑntib⁹

ꝙ ſeipſos non deum a
mant · quaſi ex radice
hec que ſequuntur ma
la oriuntur.

Ingrati. Ut qui
corrigentibus mala ꝓ
bonis reddunt.

Sceleſti. Ut qñ
modum peccandi trã
ſcendunt ſcilicet ſuas·
vel aliorum animas i
terficientes.

Sine affẽ. Nõ
compatiendo infirmiſ
Detractores. Fa
mam ſcoꝝ maculãdo.

Incontinẽtes
Non refrenando ma
las cupiditates. Im
mites. exercẽdo lites
Sine benignita
te. dum neſciunt ſub
uenire alijs. Prodi
tores indicando ini
micis piorum que occl
tanda nouerũt Pro
caces. Humanã ve
recundiam inuerecun
de agitantes. Leci.
nõ intelligentes neqȝ
que loquuntur · neqȝ
de quibus agũt. Uo
luptatum amato
res. carnales dlicias
ſpiritualibus prepo
nentes.

Habẽtes ſpe
ciem. p. Quia eadẽ
ſacramenta cum pijs.
Uirtutez autem
eius. Uirtus chari
tas de corde puro · cõ
ſcientia bona · ⁊ fide ñ
ficta hec ẽ virtus quã
nihil vicit. Null⁹ ignis
nulli fluct⁹ ſcli · nulla
flumina tentatiõis eã
extinguũt. De hac dr
Fortis eſt vt mors di
lectõ. Sicut eni mors
qñ venit reſiſti ei ñ pt
Sic ↄtra violentiam
charitatis nihil pt mũ
dus. Ecõtraria data
ẽ ſimilitudo. Qño eni
mors ad auferẽdũ vio
lentiſſima eſt ſic chari
tas ad ſaluandũ vio
lẽta eſt. Uel ſm aliaz
lrãm Ueritatẽ aũt
eius · i · res pietatis.
Abnegãtes. idem
ſenſus.

ſ de bonis ſ in graui
bus perpetrandis. ſ ſuas vel aliorum animas in
terficientes.
non obedientes · ingrati · ſceleſti · ſi
ſ ad aliquem † ſ inquietantes alios ⁘ ſ vel de
tractores ſ crimina imponentes.
ne affectione · † ſine pace: ⁘ crimina
ſ gule vel libidinis ſ crudeles
tores · incontinẽtes · immites · ſine
ſ largitate ſ ſecretorum alteri⁹. † ſ ha
bitu vel verbis pudorẽ non ſeruãtes ſ vel ꝓcaces
benignitate · proditores · † proterui
ſ inflato corde ſ quarũlibet
tumidi · voluptatum amatores ma
ſ ⁊ ideo periculoſi
gis ꝙ̃ dei: habentes ſpeciem qui
ſ religionis ſ vel veritatẽ · i · charitatẽ.
dem pietatis · virtutem autem eiuſ
ſ factis ⁘ ſ Ecce quare incepit de nouiſſimis tẽ
poribus ſ tales.
abnegantes. ⁘ Et hos deuita. Ex
ſ quia iã horũ ꝓnũcij ſũt quidam. plures autem
in fine futuri ſunt † ſ ad literam · vel rimantur ꝓ
prietatem cuiuſqȝ · ⁊ quos inueniunt idoneos ſe
ducunt
his enim ſunt qui † penetrant do
† ſ ſubdoloſis ⁊ verſutis verbiſ. ⁘ ſ ſeductibiles
mos · ⁊ † captiuas ducũt ⁘ muliercu
† ſ ideo erant digne ſeduci ⁘ ſ ſemper noua deſi
derant ſ firmos non poſſent ſeducere.
las † oneratas peccatiſ · ⁘ que ducũ
† ſ Semper ambulant · ⁊ nunquam
ad viam perueniunt.
tur varijs deſiderijſ †. Semp dicẽ
tes · ⁊ nunquam ad ſcientiam veri
tatis peruenientes. Quemadmo
ſ fratres ſ magi pharaõis † ſ hoc
de apocriphis ſumitur
dum autem iamnes † ⁊ mambres
ſ heretici
reſtiterunt moyſi: ita ⁊ hi reſiſtunt
ſ corrupte rationis
veritati · homines corrupti mente
ſ operibus ſemper reſiſtẽtes † ſ ſemper circa · nũ
ꝙ̃ in fide. ⁘ ſ predicit deſtruendos in aſia hereti
cos ſ poſt hec preſentia
reprobi † circa fidem: ⁘ ſed vltra nõ
ſ que modo putatur ſapientia
proficient. Inſipientia enim eorũ
ſ per bonos preſertim per iohannem apoſtoluz.
manifeſta erit omnibus: ſicut et
ſ magorũ ſ ꝑ moyſen † ſ illi contradicunt veri
tati ⁘ ſ ⁊ ideo potes illis reſiſtere · habens ſcienti
am per meam doctrinam.
illorum fuit. † Tu autem ⁘ aſſecutuſ
ſ bonorũ operũ.
es meam doctrinam · inſtitutionẽ
ſ tendẽs quo ego † ſ inuiſibilium ⁘ ſ in expecta
tione promiſſorum
propoſitum · † fidem: ⁘ longanimita
ſ dei ⁊ proximi ſ de aduerſis.
tem · dilectionem · patientiam · per
ſ de loco ad locuz ſ tormentorum † ſ tales
ſunt tibi illate tribulationes ⁊ perſecutiones qua
les michi ſunt facte · ⁊ quales ſuſtinui
ſecutiones · paſſiones: † Qualia

michi facta ſunt antiochie · iconij ·
ſ et ſ vel paſſiones ſ · q ·
liſtris · quales perſecutiones ſuſti
ego ſuſtinui † ſ ſic ⁊ te eruet. nec ſol⁹ ego patior ſȝ
nui: ⁊ ex omnibus me † eruit domi
† ſ ita neceſſe eſt ⁊ tibi · ſi pie viuere vis ⁘ ſ reli
gioſe iuſte.
nus. † Et omnes qui volunt ⁘ pie vi
ſ qui venit pati † ſ hoc ſemper fit ſed maxi
me primo tẽpore ſ in corpore vel in corde
uere in chriſto iheſu. † perſecutio
† ſ intus vel foris ⁘ ſ in ſe ſ boni patiuntur · ſed.
nem † patientur. ⁘ Mali autem ho
ſ aliorum · qui huius officij ſunt
mines ⁊ ſeductores proficiunt in
ſ ita ſ ipſi a bono ſ ipſo actu
peius: errantes ⁊ in errorem mit
ſ alios ſ · q · mali errant ⁊ in errorem mittũt
ſ firmus.
tentes. Tu vero permane in his q̃
ſ a deo vel a me † ſ ecce neceſſe, ſ vt alijs annun
cies ⁘ ſ vt fideli diſpenſatori. ⁘ ſ memoriter reti
nens ſ ideo non debes venire in dubium.
didiciſti · ⁊ † credita ſũt ⁘ tibi: ⁘ ſciẽs
ſ ecce auct. ſ iõ etiã ꝑmane · qꝛ
a quo didiceris. Et quia ab infan
† ſ legis ſ ecce facultas. ſ prophetias. ⁘ ſ ſpiri
tualiter intellecte
tia ſacras † litteras noſti: ⁘ q̃ te poſ
ſ quam
ſunt inſtruere ad ſalutem per fidez
⁊ ipſe docẽnt.
que eſt i chriſto iheſu. Omnis ſcri
ſ cuius auctor de⁹. ſ per ſpiritum ſanc
tum ſ alicui.
ptura diuinitus inſpirata vtilis ẽ
ſ neſcientes † ſ ad conuincendum de malo.
ad docendum † ⁊ arguendum · ad
ſ ad increpandũ duriter ſ incipiẽtes diſcere.
corripiendum · ad erudiendum in
ſ vt iuſtum faciat † ſ ita ⁘ ſ execution
iuſticia: † vt ⁘ perfect⁹ ſit homo dei
ad omne opus bonum inſtruct⁹.

C. IIII.

ſ Et qꝛ ſic potes. ſ adiuro. ſ teſte
deo.
Teſtificor corã
deo ⁊ chriſto iheſu · qui
⁊ ſ qui viui reperientur ſ qui reſidui erunt tormẽ
tis antichriſti · vel iuſtos et iniuſtos.
iudicaturus eſt † viuos ⁊ mortuoſ
ſ priorem · cui debes grates reddere vel futurum
qui timendus eſt ſ vt conregnes deo
ſ eternum
⁊ aduentum ipſius ⁊ regnum eius
† ſ inſtanter predica ⁘ ſ quantum ad eos: quib⁹
placet
predica verbuz · † inſta ⁘ oportune ·

criſis de quib⁹ h ſumit
hi aũt reſtiterũt moiſi
vſqȝ ad terciũ ſignum
in q̃ defecerũt dicẽtes
Digit⁹ di ẽ hic ⁊ ſicut
illi reſtiterũt moyſi · ita
⁊ hi · ſ · heretici mihi.
Nota ꝙ aſtutias he
reticoꝝ ſp inq̃eta ẽ q̃s
magoꝝ pharaõis hic
conatũ ait hic apl's cõ
ꝑans eos magis pha
raõis. Quos hieremi
as perdici inſipiẽti aui
cule cõpat dicẽs. Cla
mauit ꝑdix ↄgregauit
q̃ nõ pepit: fecit diuiti
as nõ cũ iudicio · ĩ me
dio dieꝝ eius derelin
quent eum ⁊ ĩ nouiſſi
mis ſuis erit inſipiẽs.

Aug. contra fau
ſtum. Contentioſi he
retici vt perdix. Con
tentioſum animal cla
mat. ⁊ congregat que
non peperit ita ⁊ here
tic⁹ chriſtianos quos
faciat ſuas diuitias.
Non cum iudicio · ſed
cum temeritate · h poſt
derelinquitur · ⁊ eſt in
ſipiens · vt hic dicitur ·
h vltra nõ proficient.

Et omnes qui
volunt ꝛc. Pie vi
uit · qui dicit. Quis in
firmatur ⁊ ego nõ ĩfir
mor? Quis ſcãdaliza
tur ⁊ ego nõ vr? Alio
rum eni infirmitates ⁊
ſcãdala ſũt ꝑſecutões
Quid eni ſic ꝑſeq̃tur
vitã bonoꝝ · ꝙ̃ vita ĩ
iquoꝝ. Non mõ cũ co
git imitari qd diſplicz
h etiã cũ cogit dolere
qd videt. Quia coraz
pio viuẽs ĩpie · etſi nõ
obligat ↄſcientẽ · cruci
at tñ ſentientẽ. vñ. vi
di ꝑuaricãtes ⁊ tabeſ
cebam

Mali autem
homines ꝛc. Qua
les ſũt timẽtes hos le
dere corã quib⁹ loquũ
tur q̃ nõ ꝑantur ad tẽ
tatões · h ꝑmittũt felici
tatẽ hui⁹ ſeculi · quam
de⁹ ipſe ſcĩo nõ ꝑmiſit
Ille predicit labores ·
tu ꝓſpera. Ille ad con
fortãdũ cor tuuz venit
pati · mori · ſputis illiniri · ſpinis coronari obprobria ferre. fel ⁊ acetũ bibere li
gno cõfigi · Oĩa hec ille tulit ꝓ te. Ille ↄfortãs ĩfirmũ · vt cũ crediderit · non
ſpret ꝓſpera h⁹ ſcli. Uñ. Fili accedẽs ad ſeruitutẽ di · ſta ĩ iuſticia ⁊ timore
⁊ prepara animam tuam ad tentationes.

Sacras lrãs que te poſſũt ꝛc. Multũ ſignat ꝓdeſſe veteris te
ſtamẽti noticiã vbi xp̃i ꝑſona · ⁊ icarnatio ĩſinua tur q̃ ad ſalutẽ hoĩm valet

Omnes enim. Scripture valẽt ad ſalutẽ · qꝛ ad cauſam ſalutis
Ad arguendum. Negligentes. Ad corrigendum · in malo per
ſiſtentes · Ad erudiendum. penitentes.

Qui penetrant.
Ingrediebantur enim domus mulierum · ⁊ decipiebant eas.

Mulierculas. Prius · ⁊ per eas viros · vt dyabolus prius euam.
Uel viros ſeductibiles · quaſi mulieres ſeducunt.

Semper diſcẽtes ꝛc. Nos autẽ ſemp ambulem⁹ in via · donec eo
veniamus q̃ ducit via · nuſqȝ in illa remaneam⁹ · donec ꝑducat vbi manea
mus · atqȝ ita ⁊ q̃rendo tẽdim⁹ ⁊ inueniẽdo ad aliq̃d ꝑuenimus.

Quemadmodum autem. Quaſi tales ſeducũt. veritati aũt ſẽp
reſiſtunt ⁊ h eſt ꝙ ait. Queadmodũ aũt iãn · ꝛc. Iãnes ⁊ mãbres duo fres
fuerũt magi pharaonis. hoꝝ noĩa nõ inuenit apl's ĩ diuinis libris · h i apo

Importune. Tu oportune agis. ſ importunus videris ei qui non libenter audit. qđ tamē aliqñ ei prodeſt. Tu igit ſciens ſ illi eē oportunū qđ ei videtur importunū dilectōnem curam ꝗ ſanitatis ei⁹ animo teneas māſueto ⁊ modeſto. Ml ti enī ꝗuis pturbatio res a medico videntur abſcedere. paulatī tñ vbi vigore medullas penetrāte ſanati ſunt ⁊ cū ſcptura dicat. In multiloqo nō effugies pccm. nō ē dicēdū iſtū multū eē locutū. etſi a plus dicat inſta oportune impor. ⁊c. In tā tiloquio enī nō eſt mltum qđ ē neceſſariū

Increpa in omni p. ⁊c. Huic acrior ſuadet patiētiā. tito nimis patiēti impium

Sed ad ſua deſi. ⁊c. Id ē. qui ea doceāt q̄ volūt. ꝓphetia ē ſancti apli. q̄ ꝓſcius futuroꝝ in doctna ꝓcipit eē inſtādū. vt ꝯtra ſ qđ futurū erat ꝓpararet eccl̃a. Tales enī dicit futuros q̄ ꝓ deſideriis ſuis doceri volūt. vt a magiſtris. ſ. ꝯſtātibꝫ ⁊ veracibꝫ ad hos cōuertant. q̄ hec illos doceāt q̄ libēter audiant. qꝛ veritas illis aſperā videbit vt relicta vera doctrina fabulis vacēt.

Magiſtros pruri. ⁊c. Augu. ſup iohā. omel. xliij. Hos magiſtros ſalomō vult per mulierē de q̄ ait. Vanitas ipioꝝ mulier ē inſipiens ⁊ audax. q̄ inops panis conuocat ꝓterēūtes. dicēs: panes occultos libēter attigite. ⁊ aque furtiue dulcedinē. Cū ſit ignara veritatis; ꝓmittit ſciā veritatis. quā ipa occltatōe ꝯmēdat. ⁊ q̄i cōdit: vt libēti⁹ audiat. Cꝰ ꝓhibitā furāt ſeducti audiētiā. Hec occultatō facit pruritū in auribꝫ ſpūalit fornicātibꝫ. ſic pruritu libidis ī carne corrūpit integritas caſtitatis. Nepharij eī doctores ipa occultatōe ꝯdiūt ſua venena curioſis vt iō exiſtimēt eos dicere aliq̇d magnū. qꝛ hñt ſecretū. ⁊ ſuaui⁹ hauriāt īſipiētiā. quā putāt ſciā. dulci⁹ ꝗ audiāt q̄ palā in eccl̃a dici credi ꝗ ꝓhibent. Mulier illa ꝓpter illicita atꝗ puniēda ſecreta nō ſolū inſipiēs verū etiā audax nūcupat. Sub xp̄iano eī vocabulo multas ſceleſtas hereſes cōdidit. nefādas fabulas finxit. ⁊ nenie tales q̄les ī theatris cātant ſine inimica ſcurrilitate ridētur. Et nō tales q̄les adūſus deū fingere potuiſſe illā inſipiētiā dolemus. ⁊ miramur audaciam

Opus fac euang. Teſtādo ope qđ ore predicas. vt retorq̄atur os turturis ad aſcellas. ⁊ ſint mala punica ⁊ tintīnabula in extremis oris hyacintine tunice.

Sobrius eſto. Per qđ implere poteris. qꝛ ſ virt⁹ tpat oēs alias. Hoc iō maxime dicit. ne ſe nimis affligeret ꝓpter ꝓdictū ꝓceptū.

Delibor. Libare dicim⁹ deguſtare. fūdere vel īmolare. Inde delibare qđ tñ hic ꝓ ipa immolatōe ponitur. paſſionē enim ſuā delibationem appellat. Deo enim immolatur. qui ꝓ inſticia ſua patitur.

Certaui. Contra rebelles. cucurri. vbi facil' trāſit⁹. Conſūmaui. firmiter locata eccl̃a. In oib⁹ fidē ſeruaui. vt alij idē faciāt. Hoc dicit nō re plena. qꝛ adhuc reſtabat ipi⁹ paſſiōis cōflictatō. ſ ſpe firma. ex illo ꝙ paſſionē ſibi reuelauerat. ⁊ iō qđ futurū ꝓſumpſit. q̄i factū indicauit.

† ſ de peccato ſ negligētes ſ vel importune argue ·¡· ſ adiura ſ volentes. ¡ ſ negligentes ſ aſperis verbis perſiſtentes. ſ nolentibus.

importune. †argue. ¡obſecra. ¦increpa. in omni †pacientia et doctrina.

† ſ vt patienter ſuſtineas repugnantes. ⁊ doceas accipientes. ſ repugnantiū ſ accipiētium

ſ modo eſt hoc ꝙ predices neceſſe. vt contra hec preparetur eccleſia

Erit enim tempus cum ſanam doctrinam non ſuſtinebunt. ſed ad

ſ quaſi onus non ferent ſalutē audire.

ſ ꝙ ea doceant que volunt.

ſua deſideria coaceruabūt ſibi magiſtros prurientes auribus. ⁊ a veritate quidem auditum auertent:

ſ multos ſ ipſi ſ deſiderio audiēdi. ñ tñ bono

ſ que eis aſpera

ad fabulas autem conuertentur.

ſ ita eſt futurū † ſ ī diſciplina eccleſiaſtica ⁊ ſcripturis explanandis ſ dum tempus habes ¡ ſ omnis modi hominibus docebis

Tu vero †vigila. in ¡omnibus labora. opus fac euangeliſte: †miniſterium tuū †imple. ¦ſobriuſ eſto. ¦Ego

ſ quod ore predicas. hoc opere conteſtare † ſ epiſcopatus ſcilicet ſ in tantum vt impleas miniſt. e.

† ſ ſcientia vita ⁊ doctrina ¡ ſ id eſt. in omnibus modum ſerua. ¡ ſ vigila labora ſ ideo ſic oportet

ſ incipio offerri deo grata hoſtia.

enim iam delibor: ⁊ tempus meę resolutionis inſtat. †Bonum certamen certaui. curſuz conſummaui: fidem ſeruaui. †In reliquo †repoſita eſt mihi corona iuſticię. quā reddet mihi dominus in illa die iuſt⁹ iudex. Non ſolum autē mihi: ſed ⁊ his qui †diligunt aduentum eius

ſ mortis. ſ prope eſt † ſ vnde hoc ſcis: q̄a dei preueniente gratia expleui quod debui. vel in proximo ſum migraturus. ſed bonum certamē certaui. quaſi. hoc exemplum tibi relinquo.

ſ predicationis.

ſ ⁊ in oibus aduerſis † ſ in futuro. † ſ quā null⁹ auferat idem tibi ſperare potes

ſ qꝛ

† ſ mali timent. ibi damnandi. boni vero diligūt quia ibi ſaluandi.

ſ quia inſtat tempus reſolutionis. ſ qꝛ ſ proprium nomen.

feſtina venire ad me cito. Demas autem me dereliquit. diligens hoc ſeculum. ⁊ abijt theſſalonicam. creſcens in galatiam. tytus in dalmatiam: lucas eſt mecū ſolus. Marcum aſſume ⁊ adduc tecum: eſt enī michi vtilis in miniſterium. Tichicum autem miſi epheſum. Penulam autem quam reliqui troade. apud carpiam: veniens affer tecū ⁊ libros: maxime autem ⁊ †mēbranas. Alexander erarius multa mala mihi oſtendit. †Reddet ei dominus ſecundum opera eius: Quem ⁊ tu deuita. Valde enī reſtitit ver†bis noſtris. †In prima mea defenſione nemo michi affuit: ſed omnes me dereliquerunt. Nō illis imputetur. Dominus autem michi aſtitit ⁊ confortauit me. vt per me prędicatio impleatur. ⁊ audiant omnes gentes: ⁊ liberatus ſū de ore

ſ vel enī ſ tempore aduerſitatis

ſ miſſus in miniſterium a me

ſ propter ſ miſſus a me

ſ alias prīm.

† ſ vt ibi ſcribam epiſtolas meas.

ſ autem ſ vel faber. vel cuſtos erarij.

ſ athenis. † ſ verbum prenunciantis eſt non inprecantis ſ indicat. non optat.

† ſ quando primo cepi defendere euangelium cōtra illum ſ innuit ſepe congreſſum contra illum

ſ adiutor

ſ qꝛ hoīs eſt timere.

ſ quanto plus ab omnibus relict⁹.

ſ etiam

Fidē. Que ē caput xp̄iane religionis. Seruaui. q̄ nō pōt hñi do miſerāte. qꝛ donū⁹ dei eſt. vñ alibi ait Miam cōſecut⁹ ſū. nō qꝛ fidelis erā. ſ vt fidelis eēm. Aplm eī inuenim⁹ ſine vllis bonis meritis. īmo cū multis vicijs dei grām cōſecutū reddētis bona pro malis. Qui ſua iā ꝓpīquante paſſione bona merita ſua cōmemorat p⁹ q̄ cōſeq̄tur coronā. q̇ poſt mala merita cōſecut⁹ ē grām. q̄ niſi p⁹ ꝓtuita donaret. corona nō redderet. Nō ꝓ merita ipſi⁹ tanꝗ ipi⁹ ſunt. id eſt. ex ipo ei cōpata. ſ dona dei ſūt

Reddet. Si eī fides grā ē. ⁊ vita ęterna q̄i merces ē fidei. Videtur quidē deus vitam eternam tanꝗ debitū reddere cui debet fideli. quia ꝓmeruit illam per fidem. Sꝫ qꝛ fides gratia eſt. ⁊ vita ęterna eſt grā per gratiā ꝓ reddet.

Iuſtus iud. ⁊c. Vtiꝗ iuſtus retribuēdo bona ꝓ boīs qꝛ tñ prius miſericors eſt retribuendo bona ꝓ malis. ⁊ ipſa iuſticia q̄ retribuuntur bona ꝓ bonis non eſt ſine miſericordia.

Feſtina. ⁊ etiā iō quia quos mecum hēre ſolebam modo nō habeo.

Penulā. Scdm haymonem hec penula data prī pauli in inſigne a rōanis. qñ ſuſcept⁹ ē in ſociū ⁊ ciuē romanū. vñ ⁊ paul⁹ ſe ciuē romanū appellat. Hier. Volumē hebreū replico. qđ paul⁹ pēulā iux̄ q̄ſdā vocat

Penula veſtis erat conſularis q̄ induebant conſules romani igredientes ī curiā. Vñ fert romanis hāc fuiſſe cōſuetudinē qñ monarchiā toti⁹ q̄i orb acq̇rebāt. vt q̄cūꝗ gens cū pace ⁊ coronis eis occurriſſet. darēt eis libtatē intātū vt fr̄es illoꝝ dicerent: ciueſꝗ romani appellarent. Dabātꝗ poteſtatē ędificādi curiā. ⁊ habēdi cōſules ſicut ⁊ ipſi habebāt. Pater ꝓ pauli de giſcbalo opido inde vbi nat⁹ fuerat. trāſlat⁹ in tharſū cilicię. q̇dā tpe veniētibꝫ romanis ꝓ ciliciā occurrit eis ipſe cū alijs tharſenſibꝫ vtpote nobilis excepertꝗ eos cū pace. Tūc romani cōceſſerūt eis ꝓdca. Ibiꝗ pr̄i pauli pēulā accepit. p⁹ cui⁹ mortē ob recordatōē ei⁹ hāc veſtē paul⁹ ſibi retinuit

Alexāder iſte ē quē ſup̄ dixit reuſū ad apoſtaſiā. q̇ fabricabat ędes dyanę apud athenas ⁊ oēs contra aplm̄ cōmouit. Defenſione. Vel ꝓſſurā ⁊ tribulatōē ſibi illatā defēſiōē appellat. Tribulatō defēſio ē xp̄ianis. q̄a defendit eos in die iudicij

Nō ill' imputet. Non orat ꝓ alexandro. q̇ inuidētia frn̄itatem oppugnādo peccauerat. Sꝫ ꝓ hiſ q̇ nō obrupant amorē. ſ timore ſuccubuerāt orat vt eis ignoſcat. Multū eī intereſt int eos q̇ ſ mō ⁊ eos q̇ illo mō peccāt

De ore leonis. Id eſt. neronis de cuius manibus liberat⁹ eſt a dn̄o

quando venit romam adductus ab his qui preerant iudee ob hoc quia ceſarem appellauit. Nam cum veniſſet romam duobus annis manſit in libera cuſtodia. poſt etiam tranſiuit ad alias nationes que erant in circumitu rome.

Leonis. Dyaboli. qui ſicut petrus inq̃t tanq̃ leo circumit rugiens q̃rens quem deuoret. q̃ cum non poteſt a iuſticia amouere: vel de vita vult tollere: ne alijs prodeſſet. quod quia non poteſt: inſultat ei apoſtolus.

Et aquilã. Aquila erat vir priſce apud iſtos hoſpitabatur apoſtolus.

C. I.

Hanc epiſtolam apoſtolus tito ſcribit. quez creauit epiſcopũ commonens eum fore ſollicitum eccleſiaſtica diſciplina. debet enim pontifex hĩe mſnã pietatẽ z pĩis ſeueritatẽ. vt ſit fortis ſupƀ. z ſuauis modeſtis. vt non habens timoris angulum. nec elationis ſupcilium. vrat z luceat. vnde in veſte legalis pontificis erat coccus bis tinctus qui habebat ſpeciem ignis. Ignis autem duo facit. vrit z lucet. Ita z pontifex predicationis gladio ſcilicet ignito eloquio vrere debet mordaci ĩcrepatione. z metuenda comminatõne z lucem fouendo blandis. z delectabilia promittẽdo. Ideo de mãna dicitur. q̃ ĩdurebatur ad ignẽ z liqueſcebat ad ſolem. Et baculus pontificis ab inferiori pungit. z in ſummo ad anteriora extenditur in ſe rediens. q̃a eccl̃aſticus doctor gladio verbi pungere debet. i. aſpere redarguere peccantes. quod eſt ex inferiori natura. et correctos in anteriora dirigere. ita tamen vt ad propriam conſcientiam ſui conſideratiõe redeat. ſi forte in ſe habeat que alijs annunciat.

ſ dyaboli vel neronis. ſ vel uit.
leonis. Liberabit autem me domi
ſ etiam † ſ idem tibi ſpare licet
nus ab omni opere malo. z †ſaluũ
ſ ducens.
faciet in regnum ſuum celeſte: cui
gloria in ſecula ſeculorum amen.
Saluta priſcam z aquilam: z one
ſ familiam† ſ ideo nominat illos. vt veniens per eos hos viſitet
ſifori domum. † Eraſtus remanſit
corinthi. Trophimum autem reliq̃
ſ propter imbres z frigora commonet vt autumno veniret
infirmum mileti. feſtina ante hiemem venire. Salutat te eubulus
ſ vel pu.
z prudens z linus z claudia: z fra
† ſ poſt ſalutationem fratrum ipſe ſalutat quaſi ſubſcribẽs hoc modo do. ꝛc.
tres omnes. †Domin⁹ ihesus chri
† ſ Id eſt maneat veſtra dilectio ſ ne admonitus iraſcaris. ſed potius
ſtus cum ſpiritu tuo. † Gratia vo
† ſ Id eſt. fiant vera que hactenus dixi.
biſcum †amen.

Epiſtola pauli ad Thimotheuz ſecunda finit. Argumentum in epiſtolam ad Titum incipit.

Titũ commonefacit z inſtruit de conſtitutione preſbiterij. z de ſpirituali conuerſatione. z hereticis vitandis. qui in ſcripturis iudaicis credunt. Scripſit autẽ ei ab athenis.

Argumentum explicit. Epiſtola pauli prima ad titum incipit.

C. I.

Tito relicto crete epiſcopo ex ſimplicitate z humilitate nimis patienti. Preſcripta ei ſua auctoritate vtili: ſcribit de epiſcopali officio imperioſe z poteſtatiue tractando a nicopoli.

Eſt igitur intentio apoſtoli inſtruere Titum de epiſcopali officio atq̃ monere. vt illud imperioſe tractet. z hereticos vitet. Modus talis. Prio ſalutat. Deinde inſtruit eũ de epiſcopali officio. docens eũ quid agere debeat. z quales epiſcopos per ciuitates cõſtituere. Deinde q̃liter diuiſos vel ſexu vel etate vel ꝯditõe ĩſtruere dẽat. P⁹ea monet eũ de vitãdis hereticis.

Seruus conditõne. nõ tñ peccati miſera ſeruitute. Sz Dei q̃dam nobilitate. q̃liter moyſes z dauid ſerui ſunt appellati z maria ancilla.

Secundum fidem electorum. Id ẽ. quã tenẽt vel qua ſaluantur electi dei. z ideo pro ea magis laborandum.

In ſpem vite eterne. Hec res hic fructus apoſtolici officij. Per hoc commendat officium apoſtolicum. non tepidi⁹ agendum.

Promiſit. Sed quõ promiſit. cũ nondum homines eſſent quibꝫ promitteret. quia ĩ eius eternitate z in ipſo verbo eidẽ coeterno iam predeſtinatione fixum erat quod ſuo tempore futurum erat. Promiſit ergo ante tempora. quia in ſe eterno ſic fixerat anteq̃ tẽp⁹ eſſet. quod cuz creaturis cepit. Non enĩ poſſumus dicere fuiſſe aliquod tempus quãdo deus nondum fecerat aliquid.

ſ nomine ſ humilitas non tollit poteſtatem z
PAulus ſer
dignitatem.
uus dei. Apoſtol⁹
autez ihesu chriſti
ſ tenens z predicans fidem.
ſecundum fidem electorum dei. et
ſ ſecundum. † ſ Eſt veritas in liberalibus artib⁹ que nichil ad chriſtianam religionem
agnitionez †veritatis. que ſecundũ
ſ id eſt. chriſti religionem.
ſ z hoc eſt. † ſ id eſt per hoc ſperans vitam eternaz ⁝ ſ que quanto certior. tanto miniſter debet eſſe ſollicitior
pietatem eſt †in ſpem ⁝vite eterne:
ſ vitam eternam.
quam promiſit qui non mentitur
ſ omnia † ſ vel eterna ſ quod idem eſt. ⁝ ſ non ſolum rei effectum. ſed z in predi. ꝛc.
de⁹ ante tempora †ſecularia. ⁝ma
nifeſtauit autem temporibus ſuis
ſ ſcilicet
verbum ſuum in predicatõne. que
ſ vt fideli
credita eſt michi ſecundum prece
† ſ Cui tu comparticeps. ſ cui in ſalute hominuz minus obedimus. ſi quo modo remittimur
⁝ ſ Paulus inquam ſcribit hanc epiſtolam.
ptuz †ſaluatoris noſtri dei ⁝tito di
lecto filio ſecundum communem fi
† ſ Et in ſcribendo primum ſalutat in hunc modum ſ manifeſta ſunt hec.
dem: †gratia z pax a deo patre no
ſtro z chriſto ihesu ſaluatore no
ſ cũ inde recederẽ
ſtro. Hui⁹ rei gratia reliqui te cre
ſ ad perfectionem † ſ mala in peccãtibus addendo bonis ea que deſunt ꝛc.
te. vt ea que deſunt †corrigas. z cõ
ſ ſingulas ſ epiſcopos.
ſtituas per ciuitates preſbiteros.
ſ id eſt quales conſtituendos docui ſ ſcilicet
ſicut z ego tibi diſpoſui. Si quis
ſ non peccõ ſ peccato criminali. vel infamia criminali† ſ in quo ſpecies continẽtie et ſacramẽtum.
ſine crimine eſt. †vnius vxoris vir

Ante tempora ꝛc. Non recens pmiſſio. ƀ ante tpa omniũ ſeculoꝝ. z vt certi⁹ ſit. Manifeſtauit. cõgruis tẽporib⁹. i. verbũ. i. filium. ƀ eſt vita eterna

Filio ſecundũ communem fidẽ. Id ẽ. catholicã nõ priuatam alicui⁹. catholicon grece: cõmune vel vniuſale dr̃ latine.

Huius rei gratia. Primo dicit q̃d agere debeat z quales ordinare preſbiteros ĩcipiẽs ita. hui⁹ rei grã ꝛc. dũ hec recolit ſicut ei diſpoſuerat. monet exequi

Preſbiteros. Vt paſtoralis cure onus facilius ſuſtineat. p multos diuiſum.

Sine crimine. Si dixiſſet ſine peccato. nullus ĩ eccleſia recte poſſet ordinari miniſter. Multi enĩ baptizati fideles ſũt ſine crimine. ſine peccato xpo in hac vita neminem dixerim. non quia peccati aliquid remaneat qđ in baptiſmate non dimittatur. Sed q̃ ĩ nobis in huius vite ĩfirmitate manentib⁹ q̃tidie fieri nõ quieſcũt. qui fideliter orãtibꝫ q̃tidie remittant̃. Quãlibet valde iuſtũ diſcuſſias in hac vita. nõ eſt tñ ſine peccato. Vñ iohãnes. Si dixerimus q̃ peccatum nõ habemus. noſipſos ſeducimus z veritas in nobis non eſt. Sed plane. Multi iuſti dicti ſunt ſine querela quod intelligit̃ ſine crimine. Nulla enĩ querela iuſta ẽ de his qui nõ habẽt crimen. Crimẽ ẽ eſt querela. i. peccatũ graue accuſatõe z dãnatõe digniſſimũ. vt homicidium adulterium aliq̃ immũdicia fornicatõis. furtuz fraus z hmõi. q̃ cum ceperit homo non habere incipit caput erigere in libertatem. Sed iſta inchoata eſt non perfecta libertas.

Vnius vxoris vir. Poſt baptiſmum. q̃ nouo homini nõ ſtupra. nec aliqua que ante fuerunt obſunt. Huic ſententie contradicit auguſ. his verbis acutius intelligunt qui nec eum qui cathecumin⁹ vel paganus habuit alteram. ordinandum cenſuerunt. quia de ſacramento agitur. non de peccato. Nam in baptiſmo peccata oĩa dimittũtur. Et qui dixit. Si nupſerit virgo nõ peccat: ſatis declarauit nuptias non eſſe peccatũ. Propter